

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	106.K.701.061/2025/31.
I. rendű felperes:	Somlószőlős Község Önkormányzata (8483 Somlószőlős, Kossuth Lajos utca 164.)
Az I. rendű felperes képviselője:	Berényi Ügyvédi Iroda (9700 Szombathely, Fő tér 3-5., eljáró ügyvéd: dr. Berényi Tamás)
A II. rendű felperes:	Royal Marine Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (6045 Ladánybene, Kossuth Lajos utca 2/A.)
A III. rendű felperes:	Y Klimatechnika Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (6045 Ladánybene, Fő utca 26.)
A II. és III. rendű felperesek képviselője:	Dr. Elek Zsolt ügyvéd (9023 Győr, Buda utca 19. I/8.)
Alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Fáry Zoltán kamarai jogtanácsos
Alperesi érdekelt:	Integritás Hatóság (Budapest, Széchenyi István tér 7-8.)
Az alperesi érdekelt képviselője:	dr. Nagy Gizella kamarai jogtanácsos, dr. Kenessey Réka kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.761/10/2024. számú határozat jogszerűségének vizsgálata

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a kereseteket elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek fejenként külön-külön 35.000 (harmincötezer) forint perköltséget.

Kötelezi a II. és a III. rendű felpereseket, hogy az esedékesség napjáig fizessenek be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára fejenként külön-külön 30.000 (harmincezer) forint eljárási illetéket.

A Fővárosi Törvényszék tájékoztatja a II. és III. rendű felpereseket, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az I. rendű felperes keresete alapján feljegyzett 30.000 (harmincezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. r. felperes és két perben nem álló települési önkormányzat közös ajánlatkérőként (a továbbiakban együtt: ajánlatkérők) a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 113. §-a szerinti közbeszerzési eljárást indított „Útkarbantartó gépek beszerzése” tárgyában (EKR000769062019). A közbeszerzés támogatásból valósult meg, becsült értéke 16.665.000 Ft.
- [2] Az összefoglaló tájékoztatás 2019. június 13-án került közzétételre, majd az ajánlatkérők 2019. június 21-én hat érdeklődő gazdasági szereplőt hívtak fel ajánlattételre.
- [3] Az ajánlattételi határidőre két ajánlat érkezett, a II. r. és a III. r. felperesé. A két ajánlat műszaki tartalma teljesen azonos volt, az ajánlattevők azonos gyártmányú munkagépeket ajánlottak meg. A II. és III. r. felperesek között személyi-szervezeti kapcsolat állt fenn, az ajánlattételkor a II. r. felperes tulajdonosa M.B. és testvére Sz.M.A.; a III. r. felperes alapítója és a II. r. felperes társalapítója Sz.M.A., akinek lakcíme az ajánlattételre történő felhívás időpontjában a III. r. felperes mindenkori székhelyével (Ladánybene, Fő utca 26.) megegyezett; továbbá a II. r. felperes weboldala a III. r. felperes weboldalának egy aloldala. A II. r. felperes műszaki minimumfeltételek megfelelésével kapcsolatos irata 2019. június 8-án kelt.
- [4] A 2019. augusztus 8-i összegezés alapján a III. r. felperes ajánlata a hiánypótlási felhívás nem teljesítése miatt érvénytelen, a nyertes ajánlattevő a II. r. felperes.
- [5] A felek 2019. augusztus 19-én megkötötték az adásvételi szerződést, melynek teljesítési határidejét 2019. szeptember 18-ában határozták meg. A szerződés V. pontja szerint a felek a nettó vállalkozói díj 1%-ának megfelelő napi késedelmi kötbért kötöttek ki, annak maximumát a vállalkozói díj 20%-ában meghatározva, illetve a 20 naptári napot meghaladó késedelem esetére az ajánlatkérők javára azonnali hatályú felmondási jogot is kikötöttek.
- [6] A II. r. felperes 2019. augusztus 23-án akadályközlést jelentett be, mely szerint a szerződés teljesítése „a gép gyártójának késői teljesítése miatt akadályba ütközik”, ezért a teljesítési határidő nem tartható. A II. r. felperes az akadályközléséhez olyan dokumentumot, amely a gyártói késedelmet, a gyártó nyilatkozatát igazolná, nem csatolt.
- [7] Az ajánlatkérők az akadályközlést elfogadták, majd 2019. augusztus 30-án a felek a szerződés teljesítési határidejét 2019. október 29-re módosították, melynek egyéb rendelkezései szerint a szerződésmódosításra a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján került sor „összhangban a Miniszterelnökség közleményével a közbeszerzési szerződések módosítására vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásáról a koronavírus okozta veszélyhelyzettel összefüggésben”. A szerződésmódosításáról szóló tájékoztató hirdetményben a módosítás jogszabályi alapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját, okaként azt jelölték meg, hogy a módosítási igény olyan körülmény miatt állt fenn, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre. A módosítás szükségességét indokoló körülményként azt rögzítették, hogy a II. r. felperes 2019. augusztus 23-án jelezte az ajánlatkérők felé, hogy a szerződésben szereplő határidő teljesítése a gép gyártójának késői teljesítése miatt nem lehetséges; a felek megegyeztek abban, hogy a gép gyártójának visszajelzése alapján módosítják a teljesítés határidejét. A További információk rovatban hivatkoztak a Miniszterelnökség közleményére is.
- [8] Az alperesi érdekelt 2024. november 26-án hivatalból kezdeményezte az alperes eljárását a felperesekkel szemben arra hivatkozással, hogy a felperesek a közbeszerzési eljárás és a szerződés módosítása során több jogsértést is elkövettek.

Az alperes határozata

- [9] Az alperes 2025. február 11-én kelt D.761/10/2024. számú határozatával az 1. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdését, a II. és III. r. felperesek a Kbt. 2. § (1) bekezdését; a 2. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, valamint a Kbt. 75. § (1) bekezdés *b)* pontját; a 3. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 36. § (2) bekezdését; az 5. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérők és a II. r. felperes megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés *c)* pontját; a 6. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérők megsértették a Kbt. 142. § (1) bekezdését. A 4. kezdeményezési elem tekintetében a jogértés hiányát állapította meg. A jogsértések miatt az ajánlatkérőkkel szemben egyetemlegesen 500.000 Ft, a II. r. felperessel szemben 500.000 Ft, a III. r. felperessel szemben 250.000 Ft bírságot szabott ki.
- [10] Az 1. kezdeményezési elemre vonatkozó indokolása szerint a II. és III. r. felperes ajánlatai egymással egyezőséget mutatnak, amely már magában is megalapozza annak a feltevésnek a valóságát, hogy ajánlataik kialakítása során egymással egyeztettek, így befolyásolták az eljárás eredményét. Ezen felül a két ajánlattevő között fennáll a kezdeményező észrevételében hivatkozott személyi kapcsolódás is, illetőleg a weboldalaik is kapcsolatban állnak egymással. Ennek alapján megállapította, hogy egymással együttműködtek azon célból, hogy az eljárás eredményét befolyásolják, ezzel megsértve a Kbt. 2. § (1) bekezdését. Továbbá a II. r. felperes a műszaki minimumfeltételek megfelelésével kapcsolatot iratot 2019. június 8-án készítette el, melyhez ismernie kellett az ajánlatkérők által csak a későbbiekben megküldött műszaki minimumfeltételek tartalmát, amit csak úgy ismerhetett meg, hogy az ajánlatkérők részéről azt valaki a rendelkezésére bocsátotta. Az ajánlatkérők az információk rendelkezésre bocsátásával megsértették a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdéseit, a II. r. felperes pedig annak felhasználásával a Kbt. 2. § (1) bekezdését.
- [11] A 2. kezdeményezési elem alapján megállapította, hogy az ajánlatkérőknek a bírálat során észlelniük kellett volna az 1. kezdeményezési elem szerinti jogsértést, melyet nem az elvárt mélységben végeztek el, a szakértelem és a kapacitás biztosítása az ajánlatkérők felelőssége. Megfelelő bírálat és a jogsértés megállapítása esetén az ajánlatokat a Kbt. 73. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján érvénytelennek, a közbeszerzési eljárást a Kbt. 75. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján eredménytelennek kellett volna nyilvánítani.
- [12] A 3. kezdeményezési elem alapján megállapította, hogy az 1. kezdeményezési elem során rögzített ajánlattevői magatartások – különösen a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti alapvető elvárás tükrében – felvetik a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító magatartás lehetőségét, melyet az ajánlatkérőknek észlelnie kellett volna és a Kbt. 36. § (2) bekezdése alapján meg kellett volna keresni a Gazdasági Versenyhivatalt, azonban ezt elmulasztották.
- [13] Az 5. kezdeményezési elem körében megvizsgálta a szerződésmódosítás jogszerűségét a Kbt. szerint lehetséges minden jogalap tekintetében és megállapította, hogy annak sem a Kbt. 141. § (6) bekezdése alapján, sem a Kbt. 141. § (4) bekezdés *a)* és *b)* pontjai alapján, továbbá – a *ca)* alpont szerinti feltétel hiányában – a felek által jogalapként megjelölt Kbt. 141. § (4) bekezdés *c)* pontja alapján sem volt helye. A koronavírusra hivatkozás nem fogadható el előre nem látható okként, mivel az első koronavírus fertőzöttet 2020. március 4-én regisztrálták Magyarországon, a hivatkozott miniszterelnökségi állásfoglalás pedig még nem létezett a szerződés módosításakor. A gép gyártójának késedelme sem fogadható el előre nem látható okként, mivel az akadályközlés négy nappal a szerződés megkötését követően történt, így annak aláírásakor a II. r. felperesnek már tudnia kellett, hogy a gépet nem tudja határidőn belül leszállítani, azonban ennek tudatában írta alá a szerződést, melyben 30 napos teljesítési határidő és késedelmi kötbér került kikötésre. Az ajánlatkérőknek nem lehetett volna az

akadályközlést elfogadnia, hanem élni kellett volna a kötbér alkalmazásával. Amennyiben az ajánlatkérők már a szerződés megkötésekor megfelelő gondossággal jártak volna el, úgy nem került volna sor a szerződésmódosításra.

- [14] A 6. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérők nem tettek eleget a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti azon kötelezettségüknek, hogy a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést és annak pontos okát ellenőrizni kell; és nem dokumentálták, hogy milyen okból nem alkalmazták a szerződésmódosítás helyett a szerződés V. pontja szerinti késedelmi kötbért.
- [15] A bírságokat a Kbt. 165. § (3) bekezdés *d*) pontja és (4) bekezdése alapján, a (11) bekezdésben rögzített szempontok alkalmazásával szabta ki.

A keresetek, a védírat és az érdekelt nyilatkozata

- [16] A felperesek az alperes határozatát külön-külön előterjesztett keresetekkel támadták.
- [17] Az I. r. felperes elsődlegesen a határozat megsemmisítését kérte, másodlagosan a döntés megváltoztatását és a bírság mérséklését, valamint perköltséget igényelt.
- [18] Hivatkozása szerint az alperes megsértette az Ákr. 81. § (1) bekezdését azzal, hogy döntése nem tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot, a rendelkező rész pedig nem tartalmazza a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő részletes indokolást. Megsértette az Ákr. 62. § (1) bekezdését is, mely előírja, hogy amennyiben nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. A tényállás megalapozatlan, nem bizonyított tényeken alapul és iratellenes, a feltárt tényekből téves következtetést vont le az alperes, ezért a jogszabálysértéseket tévesen állapította meg a terhére és jogsértően alkalmazott bírságot. A cégtörténet szerint a közbeszerzési eljárás lefolytatásának, a szerződés megkötésének és teljesítésének időpontjában M.B. nem lakott a kezdeményezésben rögzített helyen, arra csak négy évvel később került sor, továbbá Sz.M.A. a III. r. felperes 2009-es alapítását követően egy évvel törülésre került a cégből, mint a társaság tagja, így ezek nem tekinthetők bizonyított kapcsolódási körülménynek. Az egyenlő bánásmód elvét eleve nem tudta megsérteni, a határozat nem tartalmaz olyan azonos szempontokat, amelyek mentén meghatározott szerepelőket össze lehet hasonlítani.
- [19] Az alperes jogsértően hivatkozik ugyanazon tényállás keretében a Kbt. 2. § szerinti alapelvi és egyúttal a Kbt. 75. § (2) bekezdés *c*) pontja szerinti tételes jogi jogsértésre, ami együttesen nem lehetséges.
- [20] Az alperes több döntésében kifejtette, hogy a Tpv-t.-be ütköző magatartást olyan mélységben kell vizsgálni, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés *o*) pontja szerinti kizáró ok és a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti értesítés felől megalapozott és kellően feltárt tényállás alapján hozhasson döntést. A beérkezett ajánlatokat kellő részletességgel vizsgálta meg, amit alátámaszt, hogy az ellenőrző hatóság nem tárt fel jogsértést. Az alperes által elvárt mélységű vizsgálat kellő szakértelem és kapacitás hiányában nem várható el egyetlen ajánlatkérőtől sem. Mivel a Kbt. 36. § (2) bekezdésének megsértése nem állapítható meg, ezért a Kbt. 75. § (2) bekezdés *c*) pontja alkalmazásának előfeltétele hiányzik, mert nyilvánvalóan nem vizsgálták az eredménytelenség lehetőségét tekintettel arra, hogy nem észleltek versenyjogi jogsértést.
- [21] A közbeszerzési eljárás megindításakor a szerződés teljesítési határideje megfelelő volt, kiegészítő tájékoztatás kérésére nem került sor. A teljesítési határidővel kapcsolatos problémák – előre nem látható módon – a szerződés aláírását követően váltak nyilvánvalóvá. A teljesítés határidejét jogszerűen módosíthatták tekintettel arra, hogy az alapanyagok esetleges hiányában a karbantartó gépek nem voltak legyárthatók; a II. r. felperes megpróbálta a karbantartó gépeket más gyártótól beszerezni, azonban nem járt sikerrel. Ezen indok alapján a szerződésmódosítás jogszerű volt.

- [22] Az I. r. felperes megjegyezte, hogy az alperes megsértette a Kbt. 164. § (3) bekezdése szerinti „eljárási határidőt”, mert a kezdeményezés előterjesztése (2024. november 26.) és a határozat meghozatala (2025. február 11.) között több mint hatvan nap telt el, de nem ismertette, hogy ez a döntés érdemi elbírálására milyen lényeges hatással bír. Továbbá bizonyítási indítványként kérte az alperes kötelezését a tényállás valóságának bizonyítására.
- [23] A II. r. felperes elsődlegesen a határozat megsemmisítését kérte, másodlagosan a döntés megváltoztatását és a bírság mérséklését, harmadlagosan a határozat megsemmisítése mellett az alperes új eljárásra kötelezését, az I. r. felperes kereseti hivatkozásaival azonosan, valamint perköltséget igényelt. Bizonyítékként csatolta cégkivonatát és cégtörténetét, indítványozta a felperesek személyes meghallgatását és tanúk meghallgatását, azonban konkrét tanúkat és bizonyítandó tényeket nem jelölt meg.
- [24] A III. r. felperes is elsődlegesen a határozat megsemmisítését kérte, másodlagosan a döntés megváltoztatását és a bírság mérséklését, harmadlagosan a határozat megsemmisítése mellett az alperes új eljárásra kötelezését, valamint perköltséget. Kereseti hivatkozásai azonosak az I. r. felperesével. Bizonyítékként csatolta a cégkivonatát és cégtörténetét, továbbá indítványozta a felperesek személyes meghallgatását és tanúk meghallgatását, azonban konkrét tanúkat és bizonyítandó tényeket ő sem jelölt meg.
- [25] Az alperes védírataiban – a határozatában foglaltakat fenntartva – mindhárom kereset elutasítását kérte, valamint a felperesek perköltség megfizetésére kötelezését. A perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte megállapítani mindhárom felperessel szemben.
- [26] Védekezése szerint a határozata helyesen megállapított tényálláson és következtetésen alapul, mind a hazai, mind az uniós joggyakorlatnak megfelel. Az Ákr. 62. § (1) bekezdést nem sértette meg, iratokat szerzett be és a feleket nyilatkoztatta. A feleknek nem volt bizonyítási indítványa és a felperesek keresetükben sem nevezték meg, hogy milyen bizonyítási cselekményt mulasztott el. Az Ákr. 81. § (1) bekezdését sem sértette meg, a határozata tartalmazza a jogszabály által előírt elemeket, a felperesek nem jelölték meg, hogy mit hiányolnak pontosan a határozatból. A Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály (a továbbiakban: KFF) által kiállított záró tanúsítvány nem jelenti, hogy az eljárás minden tekintetben megfelelt a Kbt. előírásainak, annak nem is ez a célja, magában a tanúsítványban is szerepel, hogy az nem mentesíti az ajánlatkérőt a Kbt.-vel összefüggő jogsértéseivel kapcsolatban. Az eljárás megindítása és az ügyintézési határidő megindítása nem esik egybe, az ügyintézési határidőt azt követő napon indítja meg, amikor valamennyi irat a rendelkezésére áll, illetőleg amikor hozzáférést kap az ellenőrzött közbeszerzési eljáráshoz az EKR felületen. Erre tekintettel a jogorvoslati eljárás határidőben befejezésre került.
- [27] Az alperesi érdekelt is kérte a keresetek elutasítását és a felperesek kötelezését perköltsége megfizetésére, melyet az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján számított fel akként, hogy érdemi nyilatkozata 8 órát vett igénybe. Nyilatkozata szerint a felperesek keresetőségi jog hiányában nem támadhatják a határozat azon rendelkezéseit, melyek rájuk vonatkozó rendelkezést nem tartalmaznak, ezért mindhárom kereseti kérelem alaptalan a tekintetben, hogy az egész határozat megsemmisítését kérik. A II. és III. r. felperesek keresetük több pontján is sérelmeznek olyan határozati részeket, amelyek kizárólag az I.r. felperes jogsértésére vonatkoznak. A felperesek másodlagos kereseti kérelmüket nem indokolták, nem mutatták be, hogy a mérlegelési jogkörében kiszabott bírság összege miért jogsértő. Az alperes valamennyi jogsértés tekintetében megalapozottan állapította meg a tényállást és megfelelő értékelést végzett. A felperesek az alperes eljárásban nem csatoltak bizonyítékot, nem tettek bizonyítási indítványt, továbbá kereseti hivatkozásaik sem érintik a bizonyítékok objektivitását. Az objektív bizonyítékok alapján tett megállapításokat nem cáfolták sem az ajánlatok azonosságára, sem a weboldal közös használatára vonatkozóan, a cégtörténeti változásokra hivatkozás érdemben nem érintik a jogsértés megállapítását. A Kbt. 2. § (1)

bekezdése megsértése és a Kbt. 75. § (2) bekezdés c) pontja megsértése együttes alkalmazhatóságáról maga a jogalkotó döntött ezen eredménytelenné nyilvánítási ok meghatározásakor, ugyanakkor ez irreleváns, mert az alperes erre nem alapozott jogsértést. A verseny tisztaságának megsértése indokoltá teszi a versenyhatóság megkeresését. A szerződésmódosítás jogszerűsége körében az előre nem láthatóság az uniós jogból eredő nagyon szigorú követelmény, a teljesítési határidő módosításának jogszerűsége pedig különösen releváns, mivel a közbeszerzési eljárásban a többi ajánlattevő az előírt teljesítési határidő ismeretében tett vagy nem ajánlatot. A módosítás egyik okáról (Miniszterelnöki állásfoglalás) a felperesek hallgatnak, a gyártói késedelem körében az alperes következtetése helytálló. Az I. r. felperes keresetében nem tért ki arra, hogy miért nem sértette meg a Kbt. 142. §-át. A Kp. 79. § (1) bekezdésére hivatkozás megalapozatlan, bizonyítási eljárás lefolytatása szükségtelen.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [28] A felperesek keresetei – az alábbiak szerint – alaptalanok.
- [29] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított jogvitát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és az 5. § (1) bekezdése alapján közigazgatási peres eljárásban, nyilvános tárgyaláson bírálta el. A bíróság a felperesek külön-külön előterjesztett keresetlevelei alapján induló pereket – a támadott közigazgatási határozat azonosságára tekintettel – egyesítette.
- [30] A határozat jogszerűségét a Kp. 12. § (1) bekezdése alapján, a Kp. 2. § (4) bekezdése és a Kp. 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelmek, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között, a Kp. 85. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási tevékenység megvalósításának – a határozat meghozatalának – időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg. Döntése meghozatala során figyelemmel volt a Kúria irányadó joggyakorlatára, amelytől nem tért el.
- [31] A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Kp. 78. § (1) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ára figyelemmel a felpereseknek kellett bizonyítaniuk.
- [32] A bíróság elsőként megállapította, hogy az 1. kezdeményezési elemen belül a Kbt. 2. § (2) bekezdésének ajánlatkérői megsértése vonatkozásában, továbbá a 2., 3. és 6. kezdeményezési elem tekintetében megállapított ajánlatkérői jogsértések vonatkozásában a II. és III. r. felpereseknek, míg az 5. kezdeményezési elem tekintetében a III. r. felperesnek nincs keresetelési joga, mert a határozat ezen rendelkezései rájuk vonatkozó rendelkezést nem tartalmaznak, joguk vagy jogos érdekük közvetlen sérelme nem állapítható meg, és ennek ellenkezőjére a felek sem hivatkoztak.
- [33] A bíróság elsőként az eljárási jogsértésekre való hivatkozásokat vizsgálta. A Kp. 88. § (1) bekezdés c) pontja rendelkezéséből következően az eljárási jogszabálysértések kizárólag akkor szolgálhatnak a támadott határozat megsemmisítésének alapjául, ha azoknak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.
- [34] A bíróság megállapította, hogy a határozat az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően tartalmazza mind az alperes, mind a felek nevét, címét és képviselőjüket, valamint az ügy tárgyát és az ügyszámot is, a felperesek iratellenesen hivatkoztak arra, hogy ezen adatok hiányoznak a határozatból. A határozatban a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő részletes indokolást nem a rendelkező résznek, hanem értelemszerűen a határozat indokolási részének kell tartalmaznia. A felperesek nem jelölték meg konkrétan a határozat

indokolásának azon elemét(elemeit), amely a döntésből hiányzik, és a bíróság sem észlelt olyan hiányt, amely ezen jogsértés alapjául szolgálhatna. Erre tekintettel az Ákr. 81. § (1) bekezdés megsértésére hivatkozás alaptalan.

[35] A felperesek hivatkoztak az Ákr 62. §-ának megsértésére, a tényállás megalapozatlanságára és iratellenességre is, azonban e körben kizárólag a II. és a III. r. felperesek közötti személyi-szervezeti kapcsolatra vonatkozó megállapítást vitatták konkrétan a cégtörténeti adatokra hivatkozással, ezért a bíróság kizárólag ezen hivatkozásokat vizsgálhatta érdemben. A felperesek azon állításai azonban, melyek szerint a közbeszerzési eljárás lefolytatásának, a szerződés megkötésének és teljesítésének időpontjában M.B. nem lakott a kezdeményezésben rögzített helyen, arra csak négy évvel később került sor, továbbá Sz.M.A. a III. r. felperes 2009-es alapítását követően egy évvel törlésre került a cégből, nem hozhatóak összefüggésbe az alperesi döntés lényegét adó érdemi megállapításokkal. A megelőző eljárás irataiból megállapítható ugyanis, hogy az alperesi érdekelt a személyi-szervezeti kapcsolatok tekintetében az eljárás során – épp a felperesek keresetben is hivatkozott és az alperes eljárása során észrevételben előadott állításai alapján – pontosította hivatkozását. (Az eredeti állításai szerint a II. r. felperes ügyvezetőjének, M.B.-nek a lakcíme egyben mindkét ajánlattevő fióktelepének is a címe; a III. r. felperes-t Sz.M.A. alapította, aki jelenleg a II. r. felperes egyik ügyvezetője és tulajdonosa, illetve a II. r. felperes alapítójának testvére; a II. r. weboldala a III. r. felperes weboldalának egy aloldala [kezdeményezés 8. oldal]. Az észrevételében pedig a cégiratok alapján már azt állította, hogy az ajánlattételre felhívás időpontjában a II. r. felperes tulajdonosa nemcsak M.B. volt, hanem a testvére Sz.M.A. is, aki a III. r. felperest alapította és lakcíme az ajánlattételre történő felhívás időpontjában megegyezett a III. r. felperes mindenkori székhelyével (Ladánybene, Fő utca 26.) [alperesi érdekelt észrevétele 8-9. oldal].) Kifejtette, hogy álláspontja szerint a közvetlen rokon, azaz testvéri kapcsolat, a tulajdonosi kapcsolat, míg a másik gazdasági szereplő székhelyével azonos lakóhely olyan tények, körülmények, melyekből okszerűen vonható le következtetés a személyi és szervezeti kapcsolódásra, ezen túlmenően pedig azon tény is fennáll, hogy az egyik ajánlattevő weboldala a másik ajánlattevő weboldalának aloldala. Az alperesi érdekelt ebből következően nem tartotta fenn M.B. lakcímeire vonatkozó korábbi állítását, azonban a cégalapítási adatokon túl egyéb összefüggésekre mutatott rá. Az alperes – a határozat 82. pontjában – nem a kezdeményezésben eredetileg hivatkozott körülmények, hanem az alperesi érdekelt észrevételében rögzített tények alapján találta megalapozottnak a személyi-szervezeti kapcsolódást. Ezeket pedig (pl. azt, hogy a II. r. felperes ügyvezetőjének lakcíme a III. r. felperes mindenkori székhelye és a weboldalak kapcsolata fennáll) a felperesek nem vitatták. Erre tekintettel nem volt alkalmas a jogsértések cáfolatára az alperesi eljárásban már előadott, az alperes szerint sem vitatott, a megállapítása alapjául azonban nem szolgáló körülményekre való hivatkozás. Az alperesi megállapítás tényleges alapjául szolgáló tények alapján helytálló a következtetés a személyi-szervezeti kapcsolat fennálltára. A fentiek alapján a felperesek nem relevánsan hivatkoztak a cégiratok tartalmára és nem valószínűsítettek olyan, az ügy szempontjából releváns egyéb tény, amely alapján a bíróságnak az alperest Kp. 79. § (1) bekezdése alapján a tényállás bizonyítására kellett volna köteleznie.

[36] Kiemeli a bíróság, hogy az 1. kezdeményezési elem alapján az alperes az I. r. felperes terhére három, a II. r. felperes terhére kettő, a III. r. felperes terhére egy magatartás miatt állapította meg a verseny tisztaságának megsértését: egyrészt a II. és III. r. felperesek együttműködését és ezzel az eljárás eredményének befolyásolását állapította meg; másrészt azt, hogy az I. r. felperes a II. r. felperes rendelkezésére bocsátotta a műszaki minimumfeltételek tartalmát; harmadrészt pedig, hogy azt a II. r. felperes felhasználta. Az alperes a II. és III. r. felperesek együttműködését több megállapításra alapította, melyek közül – az indokolásból egyértelműen kitűnően – azt találta a legfontosabbnak, hogy a két műszaki ajánlat azonos tartalmú volt. A felperesek ezt a megállapítást nem vitatták, e körben bizonyítási indítványuk sem az alperesi eljárásban, sem a perben nem volt. A bíróság megítélése szerint ez

önmagában elég annak alátámasztására, hogy a két ajánlattevő között az együttműködés (összejátszás) megvalósult, amely kimeríti a közbeszerzési eljárás legsúlyosabb jogsértését, a verseny tisztaságának megsértését. Az alperes csak a jogsértés megállapításának további bizonyítékeként hivatkozott arra, hogy a két ajánlattevő között fennáll a kezdeményező észrevételében hivatkozott személyi kapcsolódás is, illetőleg a weboldalaik is kapcsolatban állnak egymással, amely a fentiek alapján ugyancsak helytálló megállapítás. Az alperes tehát megfelelően feltárt tényállás alapján, helytálló következtetéssel állapította meg, hogy a II. és III. r. felperesek egymással együttműködtek azért, hogy az eljárás eredményét befolyásolják, ezzel megsértették a Kbt. 2. § (1) bekezdését.

[37] Az egyenlő bánásmódot a közbeszerzési eljárásban nem az emberi jogok biztosítását, a hátrányos társadalmi csoportba tartozók jogainak védelmét, esélyegyenlőségük biztosítását célzó, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény szempontrendszere alapján, hanem a gazdasági szereplőknek a közbeszerzési eljárások egyenlő esélyű hozzáférése biztosítása szempontjából szükséges értékelni. Ezért nem volt szükséges az, hogy az alperes a határozatban olyan „azonos szempontokat” határozzon meg, „amelyek mentén meghatározott szereplőket össze lehet hasonlítani”. Nyilvánvalóan egy közbeszerzési eljárásban minden, a beszerzés tárgya szerinti tevékenységet végző gazdasági szereplő ezen alapelv védelme alá tartozik. A Kbt. 2. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára. Az alperes az I. r. felperessel szemben arra tekintettel állapította meg ezen alapelv megsértését, hogy az I. r. felperes a közbeszerzési eljárása megindítását megelőzően a II. r. felperes rendelkezésére bocsátotta a műszaki minimumfeltételeket. Erre azon – nem is vitatott – tényekből következtetett, hogy a II. r. felperes műszaki minimumfeltételek megfelelésével kapcsolatos irata 2019. június 8-án kelt, míg az összefoglaló tájékoztatás közzétételre csak 2019. június 13-án került sor. Kiemeli a bíróság, hogy a felperesek az információ átadására vonatkozó alperesi megállapítást nem támadták, annak cáfolására bizonyítékot nem ajánlottak fel, ezért azt a bíróság tényként vette figyelembe, mely alkalmas volt az I. r. felperes terhére rótt jogsértés megállapítására, mert nyilvánvaló előnyt jelentett a II. r. felperes számára az, hogy a versenytásaihoz képest előbb jutott az ajánlattétel szempontjából lényeges információkhoz, mellyel az esélyegyenlőség elve nyilvánvalóan sérült. Az I. r. felperes mindezek alapján okszerűtlenül érvelt azzal, hogy a határozat nem tartalmaz olyan azonos szempontokat, amelyek mentén meghatározott szereplőket össze lehet hasonlítani, ezért, ezen okból, az alperes az egyenlő bánásmód elvét eleve nem tudta megsérteni.

[38] Az alperes – a 2. kezdeményezési elem alapján – nem állapította meg a Kbt. 75. § (2) bekezdés c) pontja szerinti rendelkezés megsértését, a döntését e körben a Kbt. 75. § (2) bekezdése b) pontjára alapította, ezért a felperesek iratellenesen érveltek azzal, hogy az alapelvi jogsértés a Kbt. 75. § (2) bekezdés c) pont szerinti tételes jogsértés megállapításával együtt jogsértően került megállapításra. Rámutat ezzel összefüggésben a bíróság arra is, hogy a két jogsértés eltérő személyek különböző magatartásain is alapul, melyek időben is elválnak egymástól, hiszen az alapelvi jogsértés a felperesek jogsértő összejátszásával valósult meg, míg a tételes jog megsértése az I. r. felperes jogsértő bírálati cselekménye útján.

[39] A bíróság nem fogadhatta el az I. r. felperes azon hivatkozását sem, hogy a beérkezett ajánlatokat kellő részletességgel vizsgálta meg és az alperes támaszt túlzó követelményt vele szemben a szakértelem és a kapacitás vonatkozásában. A Kbt. 27. § (3) bekezdése előírja, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok elkészítése, valamint az ajánlatok értékelése során és az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében eljáró, illetve az eljárásba bevont személyeknek és szervezeteknek együttesen rendelkezniük kell a közbeszerzés tárgya szerinti szakmai, közbeszerzési, jogi és pénzügyi szakértelemmel. A Kbt. alapelveinek – a Kbt. 2. § (7) bekezdésében külön is kiemelten – az egész közbeszerzési eljárásban és ahhoz kapcsolódóan azt követően is

érvényesülnie kell, a verseny tisztaságának megóvása az ajánlatkérő megkerülhetetlen kötelezettsége. A felperes ezért nem hivatkozhat alappal a szakértelme vagy a kapacitása hiányára. Továbbá a jelen ügyben a verseny korlátozását alátámasztó tények, körülmények felismerése – az ajánlatok azonos tartalma, a cégnyilvántartás adatai alapján a kapcsolatok feltárása vagy a műszaki minimumkövetelmény igazolására benyújtott okirat keltének elolvasása nem tekinthető sem szakértelmet igénylő, sem túlzó vizsgálatot igénylő elvárásnak. Erre tekintettel az alperes helytállóan következtetett arra, hogy az I. r. felperesnek észlelnie kellett volna a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését, ezért a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti jelzési kötelezettsége fennállt a Gazdasági Versenyhivatal felé. Az a tény, hogy az ellenőrző hatóság nem tárt fel jogsértést, az I. r. felperest nem mentesíti a Kbt. kógens szabályainak betartása alól. Az alperes e körben helytállóan utalt a KFF ellenőrzés eltérő szerepére. Figyelemmel pedig arra, hogy az érvénytelenség miatti eredménytelenné nyilvánításnak nem előfeltétele a jelzés megtétele, az I. r. felperes okszerűtlenül és a fentiek miatt alaptalanul is hivatkozott arra, hogy a bírálata azért nem volt jogsértő, mert a jelzési kötelezettsége nem állt fenn.

[40] A bíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a szerződésmódosítás vonatkozásában az alperes jogsértően állapította-e meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés *c)* pont *ca)* alpontja szerinti feltétel hiányát. Ezen alpont szerint a módosítás akkor jogszerű, ha olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre.

[41] Az Európai unió Bíróságának a C-263/2019. számú ügyben hozott döntése szerint (a továbbiakban: EUB ítélet) nem ellentétes az uniós joggal az a nemzeti szabályozás, amely a felügyelő hatóság által hivatalból indított jogorvoslati eljárás keretében lehetővé teszi, hogy a jogsértésért ne csak az ajánlatkérőnek, hanem a közbeszerzési szerződés nyertes ajánlattevőjének is megállapítsák a felelősségét, és vele szemben bírságot szabjanak ki abban az esetben, ha valamely teljesítés alatt álló közbeszerzési szerződés módosításakor a közbeszerzési szerződések odaitélésére vonatkozó szabályok alkalmazását jogellenesen mellőzték. A Kúria a Kf.I.40.725/2021/18. számú ítéletében hangsúlyozta, hogy a Kbt. 141. §-ának rendelkezéseit az EUB ítéletben foglaltakra figyelemmel kell értelmezni, vagyis a közbeszerzési szerződés tekintetében a jogszerűtlen szerződés módosításért nemcsak az ajánlatkérő, hanem a szerződő felek felelőssége állapítható meg. E vonatkozásban utalt a Kfv.IV.37.130/2021/4. számú ítélet [21] pontjában kifejtettekre azzal, hogy a Kbt. 141. §-ában rögzített szabályok jogellenes mellőzéséért a közbeszerzési szerződés nyertes ajánlattevője is felelősséggel tartozik [...].

[42] A szerződésmódosításért fennálló felelősség a joggyakorlat szerint tehát mindkét szerződésmódosításban részes felet terheli. A szerződésmódosítás jogsértő, amennyiben a szerződésmódosítás Kbt. szerinti jogszerűségét a felek igazolni nem tudják, ebből következően a körülmények előreláthatóságáért is mindkét szerződő fél felel. A jogszabály e körben a kellő gondosság tanúsítását várja el. Az előre nem látható körülményeknek olyan újonnan bekövetkező változásoknak kell lenniük, mellyel a felek kellő körültekintés mellett sem számolhattak előre.

[43] Amennyiben a szerződésmódosításra alapot adó körülmény az ajánlattevő oldalán merül fel, az ő vonatkozásában azt szükséges vizsgálni, hogy az adott körülmény újonnan bekövetkező olyan változás volt-e, amellyel kellő előrelátással sem számolhatott még a szerződéskötéskor; míg az ajánlatkérő felelőssége abban áll, hogy mindezt kellő gondossággal vizsgálta-e meg, vagyis az ajánlatkérői hivatkozás megalapozottságát kellő gondossággal végzett ellenőrzés alapján fogadta-e el. Amennyiben ugyanis ez nem valósul meg, a szerződésmódosításra jogszerűen nem kerülhet sor. A teljesítési határidő lényeges eleme a szerződésnek, mert befolyásolja az ajánlat teljesíthetőségét, így kétségtelenül hatással van a gazdasági szereplők közbeszerzési eljárásban való részvételi lehetőségeire, szándékára, s így a versenyben résztvevők számára, melyre az alperesi érdekelt is helytállóan hivatkozott.

- [44] A jelen ügyben a szerződő felek a teljesítés határidejét több mint duplájára emelték fel, ezért alapos vizsgálatot igényelt a felek eljárásának jogszerűsége. Az eljárás iratai között található a II. r. felperes (szerződéskötést követő negyedik napon megküldött, 2019. augusztus 23-án kelt) akadályközlése, amely mindössze egy egyszerű nyilatkozatot tartalmaz arról, hogy a „gép gyártójának kései teljesítése miatt” nem tartható a teljesítési határidő, amire tekintettel a II. r. felperes időpontot kért az egyeztetésre. A nyilatkozathoz semmilyen dokumentumot nem mellékelte, sem az állítása valóságosságát, sem azt nem igazolta, hogy a gyártói késedelem pontosan miben áll és arról hogyan és mikor szerzett tudomást. Olyan bizonyíték sincs az iratok között, mely alátámasztaná a felperesek azon perbeli hivatkozását, hogy a II. r. felperes mindent megtett a szerződésszerű teljesítés érdekében és az nem vezetett eredményre. Az alperes ezért – a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján – okszerűen következtetett arra, hogy a szerződés aláírásakor a II. r. felperesnek már tudnia kellett, hogy a gépet nem tudja határidőn belül leszállítani és ennek tudatában írta alá a szerződést, melyben 30 napos teljesítési határidő és késedelmi kötbér került kikötésre. Figyelemmel a szerződésben rögzített teljesítési határidőre, a késedelem esetére kikötött kötbérré (és elállási jogra) az I. r. felperes ezt az akadályközlést nem fogadhatta volna el, hanem legalább az állítások igazolására fel kellett volna hívnia a II. r. felperest. Amennyiben pedig a II. r. felperes nem tudja megfelelően igazolni, hogy szerződésszerűen előre nem látható okból nem képes teljesíteni, az I. r. felperesnek – a közpénzzel való felelős gazdálkodás elvére is figyelemmel – a szerződésben foglalt biztosítékokat, a szerződésszegés következményeit kellett volna érvényesítenie. A szerződésszegés nem adhat jogszerű alapot a szerződésmódosításra. A felperesek a perben sem szolgáltatottak bizonyítékot a szerződésmódosítást szükségessé tevő, hivatkozott körülményre és annak előre nem láthatóságára. Mindezek alapján a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szerződésmódosítási feltétel fennállása a perben sem volt megállapítható, melyre tekintettel az alperes a szerződésmódosítás jogsértő jellegét mind az I. r. felperes, mind a II. r. felperes vonatkozásában jogszerűen állapította meg.
- [45] A Kbt. 164. § (3) és (7) bekezdései alapján az alperes helytállóan hivatkozott arra is, hogy a felperesek eljárási határidőre vonatkozó számítási módja nem helytálló, mert a hatvan napos ügyintézési határidő kezdő napja nem a kezdeményezés előterjesztésével, hanem azzal a nappal indul, amikor a közbeszerzéssel kapcsolatban rendelkezésre álló összes irat az alpereshez hiánytalanul beérkezik, amiről az alperes végzéssel értesíteni köteles a feleket. Jelen ügyben az alperes a 2024. december 12-én kelt D.761/6/2024. számú végzéssel értesítette a feleket arról, hogy „az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárással kapcsolatos iratokat 2024. december 11. napján hiánytalanul rendelkezésre bocsátotta. Ez a nap az ügyintézési határidő kezdetére okot adó cselekmény/körülmény bekövetkezésének napja.”. Ezen kezdő naphoz viszonyítottan az ügyintézési határidő utolsó napja (2025. február 9.) munkaszüneti napra esett, ezért az alperesnek a határozatát 2025. február 7-éig kellett volna meghoznia. Az alperes pár napos késedelme azonban csupán csekély mértékű eljárási szabálysértés, amely nem hatott ki a döntése érdemére és nem járt a felperesek jogainak sérelmével. Ilyenre a felperesek sem hivatkoztak, kereseteikben maguk is csak megjegyzésként utaltak rá.
- [46] Tekintettel arra, hogy a II. és III. r. felperesek nem jelölték meg, hogy a törvényes képviselőik személyes meghallgatásától mely tények bizonyítása vagy cáfolata várható, ezen indítványnak a bíróság nem adhatott helyt. E körben a bíróság utal arra is, hogy a Kp 78. § (4) bekezdés alapján a felperesek nem hivatkozhatnak olyan körülményre, amelyre a megelőző eljárásban nem hivatkoztak. A tanúk meghallgatása iránti kérelmet pedig a bíróság nem tekintette konkrét bizonyítási indítványnak, figyelemmel arra, hogy a felperesek konkrét tanúkat és az általuk bizonyítani kívánt tényeket meg sem jelölték.
- [47] A felperesek a bíróság mérlegelésére irányuló kereseti kérelmüket nem indokolták, nem jelölték meg, hogy az alperes mérlegelési tevékenységét miért tartják jogsértőnek, ezért azt a bíróság érdemben nem vizsgálhatta.

